

FISKERLAGET SØR

FISKERIDIREKTORATET Kirkegata 8
4611 KRISTIANSAND
Tlf. 38021804 Fax 38021992 Mail: sor@fiskerlaget.no

Fiskeridirektoratet
Boks 185 Sentrum
5804 Bergen

333	
27. JAN. 2009	
SAKSNR.	DOK.NR.
2009/3194	
U.D. 9	

TB
Ark.: 5.3

26.01.2009

FORVALTNINGEN AV ÅL I NORGE

Utredningen "Forvaltning av ål i Norge" ble behandlet av styret i Fiskerlaget Sør på møte den 24. d.m. og med følgende vedtak:

"Fiskerlaget Sør må nok en gang konstatere at Fiskeridirektøren nedsetter et utvalg til å utrede reguleringer i fisket uten at fiskerne og fiskernes organisasjoner er representert. Det samme ble gjort med hummerutvalget, til tross for gjentatte anmodninger om at fiskerne måtte delta i utredningsarbeidet. En slik holdning til fiskerinæringen og dens utøvere synes særdeles arrogant, og det fremmer ikke tilliten til fiskeriforvaltningen.

I mandatet til åleutvalget heter det at "Arbeidsgruppen bør i sitt arbeid søke samråd med interessegrupper og eventuelle andre kunnskapsmiljø nasjonalt og internasjonalt". Hovedtyngden av ålefisket er lokalisert til Skagerrakkysten, men Fiskerlaget Sør, som organiseres yrkesfiskerne på denne kyststrekningen, er ikke blitt kontaktet i utredningsarbeidet. Det er grunn til å stille spørsmål ved hvorfor utvalget ikke har kontakt med den gruppen og det miljøet som har mest kunnskap og kompetanse om ål og ålefiske, nemlig fiskerne.

På bakgrunn av den situasjon som forskerne hevder for ålebestanden så er Fiskerlaget Sør innforstått med at det også må gjennomføres reguleringstiltak i fisket i Norge. En vil imidlertid understreke at det norske fisket er helt marginalt i forhold til fisket i EU, spesielt når det gjelder antall ål, og eventuelle tiltak i Norge vil således ha ingen eller særdeles liten innvirkning på bestandsutviklingen. Statistikken til Havforskningsinstituttet over fangst av ål per rusedøgn viser at fangsten, og derved bestanden, har vært stabil og sågar økende de siste 25 årene. Forskernes påstand om at bestanden er på et historisk lavmål, samme feilaktige påstand som for hummeren, er således ikke i samsvar med forskerne eget tallmateriale. Forskernes forslag om en totalfredning av ålen i Norge i 15 år synes på denne bakgrunn fullstendig meningsløs, et slikt tiltak vil ikke ha noen betydning for bestanden, men det vil kunne bety slutten på fisket for mange kystfiskere. Det må være grunn til å etterlyse en viss grad av samfunnsansvar hos forskerne.

Byråkratene i utvalget foreslår at fisket skal kunne fortsette på et visst nivå, men med en betydelig reduksjon i fisket. Byråkratforslaget vil, dersom det gjennomføres slik det foreligger, imidlertid også begrense det yrkesmessige fisket i så stor grad at det vil bli ulønnsomt for de mest aktive ålefiskerne.

Forslaget har som mål at det norske ålefisket skal reduseres med 40 %. Det synes som at intensjonen er at dette målet skal nåes allerede første året gjennom reguleringstiltak. En vil

FISKERLAGET SØR

Kirkegata 8

4611 KRISTIANSAND

Tlf. 38021804 Fax 38021992 Mail: sor@fiskerlaget.no

da vise til at EU har et mål om at fisket skal reduseres med 50 % over 5 år og 15 % det første året, og det overlates til de enkelte medlemsland å fastsette reguleringer for å oppnå dette målet. Fiskerlaget Sør ser ingen grunn til at en på norsk side skal gå noe fortere frem en EU, heller tvert imot på bakgrunn av det beskjedne fisket som utøves i Norge, og at det ikke fiskes glassål i Norge slik det gjøres i enkelte EU-land.

Når det gjelder selve utredningen så mener Fiskerlaget Sør at det er to store og elementære mangler ved utredningsarbeidet.

- Det foreligger ikke noen detaljert oversikt og statistikk over fisket, herunder hvem fisker hvor mye, når og hvor.
- Det er heller ikke utarbeidet konsekvensanalyse for de enkelte reguleringstiltak som foreslås. Bl.a. hvilke konsekvenser vil det få for de mest aktive ålefiskerne å måtte begrense fisket til 100 ruser? For mange kystfiskere er ålefisket et sesongfiske som er avgjørende for inntektsgrunnlaget som kystfisker. Vil reguleringen som foreslås, og inntektsbortfallet som følger, innebære at de må slutte som yrkesfisker? Slike spørsmål er avgjørende for forslag som fremmes og det er uforståelig at dette ikke er utredet.

Fiskerlaget Sør vil understreke at lønnsomheten til kystfisket på Skagerrakkysten er svært marginal, og det skal lite til for at grunnlaget for å overleve som kystfisker undergraves. Reguleringen i hummerfisket rammet de mest aktive fiskerne, nå er det ålefisket som står for tur, og det neste blir vel torskefisket. Dersom de som skal ha kystfiske som levebrød ikke blir prioritert i reguleringssammenheng så er det grunn til å frykte at det tradisjonelle kystfisket er utradert i løpet av kort tid. Fiskeridirektoratet/Fiskeridepartementet vil da sitte igjen med den tvilsomme ære å ha avvirket kystfisket i denne landsdelen gjennom reguleringer og manglende vilje til å prioritere de som skal leve av fisket.

Av det tallmateriale som presenteres i utredningen fremgår at fritidsfiskere står for om lag 40 % av omsetningen av ål. Det aller meste av ålen eksporteres, det er lite marked for ål i Norge. En reduksjon i omsetningen vil følgelig innebære en tilsvarende reduksjon i fisket. Både i Sverige og i Danmark blir yrkesfiskerne prioritert når det innføres reguleringer. I begge land innføres adgangsbegrensning for fiske etter ål og kun yrkesfiskere får slik adgang. I Danmark innføres ifølge utredningen landingsforbud fra 2012 for andre enn yrkesfiskere med spesiell tillatelse. For yrkesfiskeren med tillatelse er det ingen reell begrensning i redskapsbruken, eksempelvis er det i Sverige tillatt med 500 ruser og i Danmark ingen begrensning.

Fiskerlaget Sør vil kreve at yrkesfiskerne i Norge blir prioritert på lignende vis som i Danmark og Sverige.

Dersom det innføres omsetningsforbud for ål for ikke manntallsføret fiskere så vil en lang tid på vei oppnå målet om redusert fangst. Fiskerlaget Sør vil derfor gå inn for at det innføres en slik begrensning i fritidsfisket, alle kan fiske til eget bruk med de redskaper som er tillatt, men omsetning av ål skal forbeholdes fiskere registrert på fiskermanntallet.

Når det gjelder utredningen for øvrig og de forslag som fremmes så vil Fiskerlaget Sør bemerke følgende:

FISKERLAGET SØR

Kirkegata 8

4611 KRISTIANSAND

Tlf. 38021804 Fax 38021992 Mail: sor@fiskerlaget.no

1. Et fiskeforbud fra 1. oktober til 30. juni vil være helt uakseptabelt. Vårsesongen gir de beste prisene og oktober og november er viktige fiskemåneder. En eventuell fredning kan innføres for maksimalt juli måned.
2. Redskapsbegrensninger for manntallsførte fiskere til 100 ruser vil medføre at lønnsomheten for de som har ålefiske som en viktig del av driftsgrunnlaget blir så mye redusert at de må slutte som fiskere. Spesielt når dette kommer i tillegg til de uheldige reguleringene i hummerfisket. Skulle det være aktuelt med begrensninger i antall teiner så må dette i tilfelle kun gjelde fiskere på blad A.
3. Rist i ruseåpningen er ikke akseptabelt. Dette er å "blande kortene" kortene, målet med åleplanen er å redusere ålefisket og ikke fisket etter andre arter. En rist vil også medføre stort fangsttap av ål da ålen er meget var for å gå inn i rusa.
4. Dispensasjon for bruk av torskeruser for å fiske leppefisk? Dette røper uvitenhet hos direktoratets utvalgsmedlemmer. Torskeruser brukes ikke, etter det som er kjent her på kysten, til fangst av leppefisk.
5. Felles minstemål på 40 cm for gul- og blankål er helt greit.
6. At adgangen til å dispensere fra minstemålet fjernes er helt greit.

En vil gjøre oppmerksom på at fisket etter leppefisk er et viktig fiskeri for enkelte, og fisket drives for en stor del med åluser (eller spesielle leppefiskruser som ligner åluser) og det kan ikke aksepteres at det iverksettes reguleringer som vil hindre utøvelsen av dette fisket, et fiske som vanligvis foregår i perioden mai – september.

Det forutsettes at eventuelle reguleringer og bestemmelser som fastsettes for ålefiske i sjø også gjøres gjeldende for ålefiske i fersk- og brakkvann. Dette oppnås også ved at omsetning av ål forbeholdes manntallsførte fiskere.

Konklusjon

Fiskerlaget Sør vil kreve at de som har fiske som levevei blir prioritert ved innføring av eventuelle reguleringer i ålefisket. Det er påkrevet at det nå vernes om kystfiskeren dersom det tradisjonelle kystfisket overhodet skal ha en fremtid på Skagerrakkysten.

Fritidsfisket står for omlag 40 % av omsetningen av ål. Målet er at det norske fisket skal reduseres omtrent med dette nivået. For å oppnå et slikt mål vil Fiskerlaget Sør gå inn for at omsetning av ål forbeholdes fiskere registrert på fiskermanntallet."

Med hilsen

Trygve Bjørnerem